

În atenția:

Președintelui României, dl. Nicușor Dan (procetatean@presidency.ro)

Ministra Afacerilor Externe, dna. Oana Țoiu (ministru@mae.ro, opinia_ta@mae.ro)

Subiect:

MĂSURI NECESARE PENTRU ÎNTĂRIRIA REPREZENTĂRII DIPLOMATICE ȘI DE AFACERI A ROMÂNIEI ÎN ȚĂRILE SURSĂ DE FORȚĂ DE MUNCĂ

Stimate domnule președinte Nicușor Dan,

Stimată doamnă ministă Oana Țoiu,

Organizațiile semnatare, cu activitate în domeniile drepturilor omului și serviciilor sociale, vă scriu pentru a vă atrage atenția asupra problematicii reprezentării diplomatice a României în țările sursă pentru muncitori imigranți.

România se confruntă de mai mulți ani cu deficit de forță de muncă, cu precădere în sectoare precum producția, construcțiile, comerțul, HoReCa și serviciile administrative și de suport. În acest context, țara noastră alocă cote crescute de vize de imigrare pentru muncă cetățenilor din țări terțe. Contingentul anual de avize pentru lucrători străini nou-admiși pe piața forței de muncă a crescut de cinci ori din 2021 până în prezent, fiind situat în ultimii doi ani la 100.000 și bazat pe cererile concrete din partea angajatorilor români.

România nu a dezvoltat însă și relațiile diplomatice, consulare și sau înțelegerile bilaterale cu principalele țări sursă pentru această forță de muncă, inclusiv prin prezența unor atașați pentru muncă. Iată care este situația la jumătatea anului 2025 cu privire la primele cinci țări, în ordinea numărului de muncitori autorizați (fără a include Republica Moldova, care are o situație specială):

Țara	Situația curentă
Nepal	Reprezentarea diplomatică a României în Nepal este asigurată de Ambasada României în India. Pentru asistență consulară limitată, există Consulatul Onorific al României la Kathmandu. În 2023, a fost semnat un acord bilateral România - Nepal, care include prevederi referitoare la muncă. În baza acordului, România s-a angajat să urgenceze deschiderea unei reprezentanțe diplomatice în Nepal, dar acest lucru nu s-a întâmplat.
Sri Lanka	România are ambasadă în Sri Lanka, dar nu a fost numit un ambasador (ci doar un reprezentant de afaceri a.i.), iar echipa este limitată la două persoane. Ambasada nu acordă niciun fel de sprijin în domeniul forței de muncă. Există un acord economic bilateral (în curs de revizuire), dar care nu cuprinde prevederi cu privire la forța de muncă.
India	România are ambasadă în India, inclusiv secție consulară, și cinci consulate onorifice în alte orașe mari. Echipa ambasadei include un reprezentant de afaceri.

Țara	Situția curentă
	<p>Ambasada nu acordă niciun fel de sprijin în domeniul forței de muncă.</p> <p>Există acorduri economice bilaterale, dar care nu cuprind prevederi cu privire la forța de muncă.</p>
Bangladesh	<p>Reprezentarea diplomatică a României în Bangladesh este asigurată de Ambasada României în India.</p> <p>Pentru asistență consulară limitată, există Consatul Onorific al României la Dhaka.</p> <p>Nu există acorduri bilaterale relevante în domeniul forței de muncă.</p>
Turcia	<p>România are ambasadă în Turcia, cu o echipă extinsă, inclusiv secție consulară, și două consulate. Echipa ambasadei include un reprezentant de afaceri.</p> <p>România și Turcia au încheiat numeroase acorduri de cooperare, inclusiv în domenii precum circulația cetățenilor și social.</p>

Alte țări sursă de forță de muncă în care România are o prezență limitată și/sau insuficientă sunt: Etiopia, Filipine, Egipt, Maroc, Tunisia. Trebuie precizat că, în general, există o simetrie a reprezentării. Prin urmare, nici țările respective nu au o prezență diplomatică în România.

Așa cum se poate observa, România este insuficient reprezentată în principalele țări sursă, în special cele din zona geografică cunoscută sub numele de subcontinentul indian, de unde provin aproape 80% din muncitorii imigranți din țări terțe. Situația se repetă și în alte țări din Asia de Sud-Est.

Această absență are consecințe negative importante pe trei paliere:

1. RISCURI PRIVIND SECURITATEA, INFRAȚIONALITATEA ȘI TRAFICUL DE PERSOANE. Pentru că România „deleagă” de facto întreg procesul de reprezentare și recrutare către terțe părți, apar riscuri majore ca între recrutorii de bună-credință să apară și intermediari rău-voitori. Organele de poliție semnalează constant situații de încercare de trecere frauduloasă a frontierei și de trafic de persoane. Doar în anul 2024, organele de urmărire penală au inițiat două anchete privind rețele de trafic de migranți, în care sunt implicați și actuali sau foști ofițeri de poliție. În perioada 2023-2024, persoane ce ar fi trebuit să fie angajate în România au fost semnalate în situație de ilegalitate în alte țări europene, un argument care a fost folosit inclusiv în amânarea accederii României la spațiul Schengen. Exemplele pot continua.

2. NERESPECTAREA DREPTURILOR FUNDAMENTALE ALE IMIGRANȚILOR. Deși muncitorii străini contribuie nemijlocit la dezvoltarea economică a României, ei și familiile lor prezintă un grad ridicat de vulnerabilitate și pot deveni victime ale exploatării. Astfel de situații au fost semnalate în mod repetat de societatea civilă și de mass-media, fiind documentate și în literatura academică. De multe ori, situația de exploatare este direct determinată de procesul de recrutare și angajare, asupra căreia România nu are niciun control real. De asemenea, posibilitatea acordării de asistență, la standardele cerute de convenții internaționale și legislația internă, este limitată de absența unor canale diplomatice cu țările sursă. Nu în ultimul rând, în condițiile unor reglementări haotice ale recrutării, tema imigrației este preluată și amplificată de extremismul de dreapta, conducând inclusiv la situații de punere în pericol a vieții și integrității fizice a muncitorilor imigranți.

3. COSTURI RIDICATE PENTRU MEDIUL DE AFACERI DIN ROMÂNIA. În absența unor canale bine determinate și eficiente de recrutare, angajatorii români plătesc sume mari, de până la câteva mii de euro, pentru fiecare recrutare. Procesul de recrutare în sine durează până la 10 luni, o perioadă complet nerezonabilă și care în sine generează costuri suplimentare. Aceste neajunsuri pot fi evitate doar prin întărirea legăturilor bilaterale și crearea unor canale oficiale de transmitere a informațiilor și supervizare a procedurilor de recrutare.

Aceste probleme se vor acutiza în anii următori, în condițiile în care toate predicțiile economice arată că deficitul de forță de muncă va crește. Pentru a răspunde pro-activ, România are la îndemână instrumentul diplomației, și poate învăța din exemplele țărilor membre UE, inclusiv din acordurile încheiate chiar de țara noastră, înainte de aderarea la Uniune, cu țările în care românii emigrau pentru muncă.

Vă solicităm să analizați cu celeritate necesitatea unor demersuri concrete pentru a întări prezența diplomatică a României în țările sursă de forță de muncă, incluzând:

- Deschiderea de noi ambasade în țări precum Nepal, Bangladesh, Sri Lanka, cu atribuții concrete în domeniul forței de muncă.
- Inițierea consultărilor cu alte state membre UE, care primesc forță de muncă din aceleași țări, pentru a găsi cele mai eficiente forme de reprezentare comună.
- Desemnarea unor atașați pe probleme de forță de muncă și sociale în actualele și noile ambasade, cu scopul facilitării recrutării corecte a persoanelor ce doresc să muncească în România.
- Inițierea demersurilor pentru încheierea unor acorduri bilaterale cu țările sursă de forță de muncă, în acest domeniu.
- Implicarea activă a instituțiilor din domeniul muncii în sprijinirea demersurilor firmelor de recrutare.
- Dialog structurat permanent cu sindicatele, patronatele și organizațiile de drepturile omului, pentru întărirea cadrului de politici și legislativ pentru protejarea drepturilor fundamentale ale muncitorilor imigranți.

Sperăm că analiza aceste problematice va conduce la măsuri active în domeniul imigrației pentru muncă. Vă asigurăm de întreaga noastră disponibilitate de a susține și de a contribui la aceste procese.

Cu considerație,

Organizații semnatare

Persoane de contact:

- Ovidiu Voicu, Director Executiv, Centrul pentru Inovare Publică (ovidiu.voicu@inovarepublica.ro, 0723.522.340)
- Iris Alexe, Președintă, Asociația Novapolis - Centrul de Analize și Inițiative pentru Dezvoltare (asociatianovapolis@gmail.com, 0725.259.919)

Organizații și persoane semnatare

ARCADIA -Romanian Association for International Cooperation and Development

Asociația ActiveWatch

Asociația Antreprenorilor Sociali din Nord Vest

Asociația Filantropia Oradea

Asociația Lumea în Conexiune - LINC

Asociația Novapolis - Centrul de Analize și Inițiative pentru Dezvoltare

Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen - A.L.E.G.

Asociația Respiro Human Rights Research Centre

CASTLE - Centrul pentru Studiul Familiilor Transnaționale

Centrul de Integrare pentru Migranți Brașov (ARPCPS)

Centrul de Resurse Juridice

Centrul pentru Afaceri Globale și Postdezvoltare, Institutul de Cercetare Făgăraș

Centrul pentru Inovare Publică

Centrul pentru Studiul Comparat al Migrației

Centrul pentru Resurse Civice

CeRe: Centrul de Resurse pentru participare publică

Confederația Caritas România

Consiliul Național Român pentru Refugiați

Federația ProTECT

FOND – Federația Organizațiilor Neguvernamentale pentru Dezvoltare

FONSS - Federația Organizațiilor Neguvernamentale pentru Servicii Sociale

Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile

Miliția Spirituală

RENASIS- Rețeaua Națională Antisărăcie- Includere Socială

Notă. Pe toate temele semnalate mai sus, există deja cercetări academice valoroase, care pot susține și informa politicile în domeniu. Iată câteva exemple:

- Burean, T. (2018). The Housing of Immigrants in Romania. *Social Change Review*, 16(1-2), 73-91.
- Coșgiuc, A. (2022). [Perspective empirice asupra imigrației în România. De la țară de tranzit la țară de destinație.](#)
- Coșciug, Anatolie and Cosciug, Andriana and Porumbescu, Alexandra and Kyrychenko, Viktoriia and Mercea, Andreea and Adamescu, Alexandra (2024). [Bridging Communities: An Exploratory Study on Labor Immigration in Romania](#)
- Oltean, O., & Găvrus, G. (2018). Economic migration and challenges in an emerging Eastern European destination country: evidence about immigrant labor market integration in Romania. *Social Change Review*, 16(1-2), 35-72.
- Roșca, V. I. (2021). The Rights and Challenges of South Asian Migrants in Romania during the COVID-19 Pandemic. *The Visio Journal* 6, 1.
- Roșca, V. (2022). Occupational strategies of third country migrants on the Romanian labor market. *Jurnalul Practicilor Comunitare Pozitive*, 22(3), 18-33.
- Santa, R., Coșciug, A. (2023). [România în 2023. Spre o nouă realitate demografică.](#)
- Witec, S. (2017). Immigrants on the Labour Market in Romania. *Revista de Asistență Socială*, (3), 71-79.
- A.L.E.G. (2023). [„Ce ție nu îți place, altuia nu îi face”: Hărțuirea lucrătorilor migranți și refugiați în România. Studiu și recomandări pentru politici publice.](#)